

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **A. K.**, bývajúcej v K., zastúpenej JUDr. K. H., advokátkou so sídlom v K., proti žalovanému **U. K., s.r.o.**, so sídlom V., **o neplatnosť skončenia pracovného pomeru a neplatnosť dohody o vykonaní práce**, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 44 C 20/2005, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 11. mája 2009 sp.zn. 5 Co 42/2009 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice II rozsudkom z 1. októbra 2008 č.k. 44 C 20/2005-349 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti dohody o skončení pracovného pomeru a neplatnosti dohody o vykonaní práce. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že dohoda o skončení pracovného pomeru bola urobená v súlade s vôľou účastníkov konania a pracovný pomer tým skončil žalobkyňi 31. januára 2005. Z rovnakých dôvodov zamietol žalobu aj v časti neplatnosti dohody o vykonaní práce. Okrem toho dospel k záveru, že na danom určení nemôže mať žalobkyňa naliehavý právny záujem, lebo dohoda o vykonaní práce bola uzavretá na dobu určitú a táto uplynula. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a žalovanému úspešnému v konaní nepriznal náhradu trov konania, lebo si ich neuplatnil.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 11. mája 2009 sp.zn. 5 Co 42/2009 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Žalobkyňi nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. K odvolaniu žalobkyne ohľadne nedostatočne zisteného

skutkového stavu, nesprávneho hodnotenia dôkazov a následne nesprávneho právneho posúdenia uviedol, že prvostupňový súd vykonal dostatočné dokazovanie, správne vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania, pretože nebol zistený logický rozpor v hodnotení dôkazov, alebo poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesu účastníkov, resp. ktoré vyšli za konania najavo. Preto rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil a stotožnil sa s odôvodnením rozsudku, na ktoré poukázal a ktoré považoval za presvedčivé (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie. Dovoláním namietala nesprávne skutkové zistenia, nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Ďalej namietala, že odvolací súd vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania napriek tomu, že už v odvolaní žiadala prejednanie veci za jej prítomnosti a rovnako reagovala na výzvu súdu prvého stupňa zo dňa 17. decembra 2008, na ktorú odpovedala, že trvá na tom, aby odvolací súd nariadil pojednávania. Žalobkyňa v dôvodoch dovolania veľmi podrobne rozpísala celú genézu skončenia pracovného pomeru a dohody o vykonaní práce. Namietala, že dohoda o skončení pracovného pomeru nebola urobená v súlade s jej vôľou a skončenie pracovného pomeru inicioval jej zamestnávateľ z dôvodu organizačných zmien u žalovaného. Navrhla, aby dovolací súd zrušil rozsudok krajského a okresného súdu a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, resp. zmenil rozsudok odvolacieho súdu tak, že dohoda o skončení pracovného pomeru datovaná dňom 24. januára 2005 a dohoda o vykonaní práce datovaná dňom 27. januára 2005 sú neplatné a jej pracovný pomer tým nebol skončený.

Žalovaný sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), proti právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu (§ 236 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou procesnou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení.

Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzujú len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

V prejednávanej veci bol dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu. Podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. je dovolanie tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu, vysloveného v tejto veci a proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Žalobkyňa napadla dovolaním rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky žiadneho z uvedených rozhodnutí. Z toho dôvodu je zrejmé, že dovolanie nie je prípustné v zmysle § 238 ods. 1 až 3 O.s.p.

Dovolanie žalobkyne by mohlo byť procesne prípustné, len ak by konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok odvolacieho súdu bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred

súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady i keby k nim v konaní došlo a v prípade, ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd. Dovolací súd pri skúmaní väd konania v zmysle § 237 O.s.p. a iných väd konania, majúcich za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, vady konania nezistil. Preto sa zaoberal vadou konania vytýkanou dovolateľkou v dovolaní, že odvolací súd vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania, hoci ona trvala na prejednaní veci na pojednávaní. Aj keď dovolateľka neuviedla, že namieta vadu konania podľa § 237 písm.f/ O.s.p., z obsahu dovolania vyplýva, že namieta možnosť odňatia konania pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1. odňatie možnosti konať pred súdom, 2. to, že k odňatiu došlo v dôsledku postupu súdu, 3. možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tejto skutočnosti, že zákon bližšie nedefinuje v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Žalobkyňa v dovolaní odvolaciemu súdu vytýkala, že rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania napriek tomu, že súdu prvého stupňa oznámila, že nesúhlasí s rozhodnutím bez nariadenia pojednávania.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa podala odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa 8. decembra 2008. Prvostupňový súd vyzval žalobkyňu prípisom zo dňa 17. decembra 2008, či súhlasí s rozhodnutím súdu bez nariadenia pojednávania (§ 209a ods. 1 O.s.p.), ktorú

žalobkyňa prevzala 2. januára 2009. Žalobkyňa oznámila súdu prípisom doručeným súdu 9. januára 2009, že trvá na tom, aby odvolací súd nariadil pojednávanie. Odvolací súd oznámil na verejnej tabuli vyhlásenie rozsudku (č.l. 398) na deň 11. mája 2009 a vo veci rozhodol uvedeného dňa bez nariadenia pojednávania.

V čase, keď dovolateľka podala odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa už bol platný zákon č. 384/2008 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňom 15. októbra 2008.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. v znení od 15. októbra 2008 na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v tomto znení, v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Krajský súd v Košiciach postupoval správne, keď v danom prípade aplikoval ustanovenie § 214 ods. 2 O.s.p. v znení platnom po 15. októbri 2008. Zo spisu vyplýva, že odvolací súd považoval skutkové zistenia súdu prvého stupňa za úplné a ich právne posúdenie súdom prvého stupňa za správne. V dôsledku toho dospel k záveru, že sú dané zákonné dôvody pre potvrdenie odvolaním napadnutého rozsudku (§ 219 O.s.p.). Vzhľadom na to dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd postupoval v súlade so zákonom pokiaľ prejednal odvolanie proti rozsudku vo veci samej bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v znení od 15. októbra 2008). Postup odvolacieho súdu nemal za následok procesnú vadu v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p.

Z obsahu dovolania žalobkyne ďalej vyplýva, že namietala nevykonanie navrhnutých dôkazov, nesprávne hodnotenie dôkazov a následne nesprávne právne posúdenie veci.

Význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých posúdenie je zásadne v právomoci toho orgánu, ktorý rozhoduje o merite návrhu. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané je vždy vecou súdu (§ 120 ods. 1 O.s.p.) a nie účastníkov konania. Prípadné nevykonanie

určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení, nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že neúplnosť a nesprávnosť skutkových zistení nezakladá procesnú vadu podľa § 237 písm.f/ O.s.p. Námietke, že nižšie súdy dôkazy nesprávne vyhodnotili dovolací súd poznamenáva, že ku skutkovým záverom, na ktorých založili svoje hodnotiace závery dospeli súdy nižších stupňov na základe vyhodnotenia dôkazov. Spôsobilým dovolacím dôvodom v zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. ale nie je nesúhlas dovolateľky s vyhodnotením dôkazov súdom (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3 Cdo 27/1992, uverejnenom v Zbierke súdnych rozhodnutí Slovenskej republiky pod R 42/1993). Nepripustnosť takéhoto dôvodu je daná charakterom dovolacieho konania, v ktorom sa už dôkazy nevykonávajú a dovolaciemu súdu tak neprislúcha, aby prehodnocoval dôkazy vykonané súdmi nižších stupňov. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov preto v žiadnom prípade nezakladá vadu konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. Aj podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne ani sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predpokladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Dovolateľka na základe toho namietala nesprávne právne posúdenie veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p.) a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia. I keby teda tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené, ňou vytýkaná vada konania by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, by prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. Nesprávne právne posúdenie veci považuje Občiansky súdny poriadok za prípustný

dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.), ktorý možno uplatniť len vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné.

Nakoľko dovolanie v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie nižších súdov bolo postihnuté vadami uvedenými v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. ako dovolanie, smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

O trovách dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože žalovanému v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. februára 2010

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová